

Źródła do badań niezależnego ruchu związkowego na Uniwersytecie Gdańskim w okresie „karnawału »Solidarności«” przechowywane w Archiwum Historycznym Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku

Kamil Kaliszuk | Archiwum Historyczne Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Historia tworzenia się struktur NSZZ „Solidarność” na Uniwersytecie Gdańskim¹ przypomina procesy zachodzące w innych zakładach działających w tym czasie na terenie Polski. Najpierw grupa pracowników łączyła się w geście solidarności ze strajkującymi stoczniowcami, delegowała swoich przedstawicieli do Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego (MKS), następnie powoływano tymczasowe struktury organizacji związkowej, które po czasie przekształcały się we właściwą Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność”. Kiedy ta zaczynała krzepnąć, nadchodził stan wojenny, wraz z nim delegalizacja istniejących dotychczas central związków zawodowych, wskutek czego komisja zakładowa przechodziła w tryb pracy „podziemnej”. Ponowna legalizacja jej działań następowała pod koniec lat osiemdziesiątych w perspektywie zachodzących przemian politycznych.

Obok podobieństw istnieją też jednak różnice wynikające z charakteru zakładu pracy, jakim jest uniwersytet, przejawiające się choćby w treści postulatów zgłaszanych przez jego pracowników. Niewątpliwie iskrą dla wyartykułowania konkretnych dezyderatów środowisk związanych z Uniwersytetem Gdańskim (UG) były strajki robotnicze z sierpnia 1980 roku. Solidaryzując się z załogą gdańskiej stoczni, zastrajkowali pracownicy uniwersyteckiego Działu Transportu, Biblioteki Głównej oraz Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii UG. Sformułowali oni swoje oczekiwania, wysłali też przedstawicieli do MKS (Kakareko 2012: 183).

¹ Opisał ją Antoni Kakareko (2012).

Powołano Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego (TSP), który przejął funkcję Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” (Pismo skierowane do TKKS 1980). W jego skład weszło osiem osób, tymczasową siedzibą został Instytut Fizyki Uniwersytetu Gdańskiego (Komunikat o utworzeniu TSP UG 1980). TSP otrzymał mandat do reprezentowania interesów pracowników UG wobec pracodawcy, ale też na forum międzyuczelnianym i w ramach MKS. Posiadane prerogatywy przekazała mu Rada Zakładowa Związku Nauczycielstwa Polskiego przy Uniwersytecie Gdańskim (RZ ZNP 1980).

W swojej działalności TSP angażował się w zbieranie postulatów wysuwanych przez poszczególne grupy pracownicze UG (Komunikat 6 KPNiO WG 1980), a następnie dążył do ich realizacji. Jego przedstawiciele zyskiwali wpływy w strukturach uczelni, „po 19 września (...) uczestniczyli w pracach komisji uczelnianych rozpatrujących przyznawanie awansów, nagród oraz pożyczek” (Kakareko 2012: 185). Pod koniec września 1980 r. dr Maciej Żylicz został przedstawicielem organizacji w Senacie UG (Komunikat 6 KPNiO WG 1980). TSP wspierał też szersze inicjatywy, np. Ogólnopolski Komitet NZS w jego staraniach o rejestrację niezależnej organizacji studenckiej (Pismo skierowane przez TKKS 1980). Działacze TSP sformułowali kilkadziesiąt uwag oraz propozycji odnośnie do kształtu powstającego „Statutu Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych” (Uwagi i propozycje 1980).

W grudniu 1980 roku Walne Zgromadzenie Delegatów Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego powołało czterdziestoosobową Komisję Uczelnianą NSZZ „Solidarność” (wkrótce zmieniono jej nazwę na Komisja Zakładowa), kończąc tym samym okres działalności TSP. „Skład Prezydium Komisji Uczelnianej odzwierciedla w dużym stopniu skład osobowy Prezydium TSP, co [w przekonaniu Antoniego Kakareko – K.K.] świadczy o ciągłości funkcjonowania związku” (Kakareko 1980: 187–191).

Uczelniana „Solidarność” aktywnie uczestniczyła w życiu UG, podejmując szereg inicjatyw, stale zwiększając liczbę członków związku oraz siłę swojego oddziaływania (rektorem UG został wybrany dotychczasowy przewodniczący komisji zakładowej prof. dr hab. Robert Głębocki), wydając swój uczelniany „Informator”. Reagowała również na wydarzenia zachodzące w kraju, często przedstawiając swoje stanowisko na dany temat czy podejmując konkretne działania z przygotowaniem strajku włącznie. Roczny okres funkcjonowania Komisji Zakładowej został przerwany wprowadzeniem stanu wojennego (Kakareko 1980: 187–191).

Prezentowane zestawienie zawiera przegląd źródeł przechowywanych w Archiwum Historycznym Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” dotyczących scharakteryzowanego powyżej pierwszego okresu (tzw. karnawału „Solidarności”) funkcjonowania niezależnego ruchu związkowego w UG. Taki wybór tematu, jego cezur czasowych oraz jednego ściśle określonego repozytorium, z którego czerpać będzie się materiały, niesie ze sobą ograniczenia. Punktem ciężkości stają się tu bowiem materiały na dany temat,

przechowywane w danym archiwum, nie zaś ogół znanych materiałów na dany temat, wybranych po przeprowadzeniu wszechstronnej kwerendy archiwalnej (jak zwykle się to robić przy samodzielnych wydawnictwach źródłowych). Wybór ten podyktowany został charakterem opracowania, dostępnością miejsca. Nie bez znaczenia okazał się również szcążkowy stan zachowania (we wspomnianym archiwum) źródeł dla okresu późniejszego, tzn. obejmującego lata między 1981 a 1989 rokiem².

Zbiór tworzą postulaty pracownicze, deklaracje poparcia, pisma i komunikaty dotyczące działań tworzących się struktur związkowych. Są to głównie, posiadające walor oryginału, maszynopisy powielane, ale też rękopisy czy druki. Przy ich opracowaniu korzystano z instrukcji wydawniczej stosowanej przez IPN³. Dla badacza chcącego zająć się zgłębieniem historii NSZZ „Solidarność” UG koniecznym ich uzupełnieniem będą z pewnością materiały przechowywane w innych instytucjach, np. Archiwum UG czy tamtejszej KZ NSZZ „Solidarność”. Zasadne będzie też zapewne sięgnięcie po pozostałe źródła przechowywane w Archiwum Komisji Krajowej, tj. np. materiały dotyczące Komisji Porozumiewawczej Pracowników Nauki i Oświaty Wybrzeża Gdańskiego NSZZ Solidarność, Komisji Porozumiewawczej Gdańskiego Środowiska Naukowego upoważnionego do rozmów z Rządem⁴, NSZZ „Solidarność” przy Bibliotece UG⁵, ZU NZS UG⁶, zbiór plakatów i ulotek⁷, wydawnictwa bezdebitowe, źródła wytworzone przez PZPR, SZsP itp.

Wykaz skrótów:

AKKS – Archiwum Historyczne Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku

BiNoZ – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi

BUG – Biblioteka Główna UG

KKP – Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ „Solidarność”

MKZ – Międzyzakładowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”

NSzWiT – [Ministerstwo] Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki

WSI – Wyższa Szkoła Inżynierska im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

² Zresztą również wśród zaprezentowanych poniżej materiałów dla lat 1980–1981, przechowywanych w Archiwum Historycznym Komisji Krajowej, występują luki.

³ Wybór teje podyktowany został jej względną prostotą, powszechnością zastosowania oraz dostosowaniem dla potrzeb opracowania źródeł współczesnych (*Zasady przygotowania maszynopisu wydawniczego* 2013: 435–440).

⁴ AKKS, KZ NSZZ „S” UG, 37/26; 37/31.

⁵ AKKS, KZ NSZZ „S” UG, 37/22; 37/31.

⁶ AKKS, KZ NSZZ „S” UG, 37/23.

⁷ AKKS, KZ NSZZ „S” UG, 37/25.

Nr 1

1980 sierpień [20], Sopot – Deklaracja części pracowników Biblioteki Głównej Uniwersytetu Gdańskiego

Pracownicy Biblioteki Głównej Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie zgłaszają swoją deklarację oraz przedstawiają swoje petycje:

1. Dodatek drożyzniany do wynagrodzenia miesięcznego zarówno dla pracowników fizycznych jak i umysłowych, niezależnie od godzin pracy w wysokości 2 000 zł.
2. Podwyższenie dodatku rodzinnego do poziomu Milicji, Służb Bezpieczeństwa i wojska.
3. Likwidacji sklepów komercyjnych, względnie zaopatrzenia również po godzinie 15:00 oraz poprawa zaopatrzenia sklepów wszystkich branż.
4. Zwiększenie roli i uprawnień związków zawodowych reprezentujących interesy pracowników.
5. Wprowadzenie i przyznanie wypłat 13 pensji dla wszystkich pracowników.
6. Żądanie niewyciągania jakichkolwiek konsekwencji wobec pracowników strajkujących.

Ze względu na skomplikowaną sytuację gospodarczą kraju, solidaryzujemy się ze wszystkimi strajkującymi zakładami, domagającymi się polepszenia warunków pracy.

Źródło: AKKS, Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku, 1/21, k. 557, oryginał, mps.

Nr 2

1980 sierpień 21, Gdańsk – Deklaracja poparcia postulatów MKS w Gdańsku przez pracowników Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii oraz Środowiskowego Laboratorium Akustyki i Spektroskopii UG

Wniosek z zebrania pracowników Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii i Środowiskowego Laboratorium Akustyki i Spektroskopii ^aUniwersytetu Gdańskiego^a

„Solidaryzujemy się z Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym. Domagamy się jak najszybszego podjęcia rozmów przez Komisję Rządową z Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym.”

[do deklaracji dołączono listę osób uczestniczących w zebraniu pracowników, popierających postulaty, podpisało ją 68 osób]

Źródło: AKKS, Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku, 1/25, k. 46-47, oryginał, mps/rkps.

^{a-a} *Dopisano ręcznie.*

Nr 3

1980 sierpień 25, Sopot – Deklaracja poparcia postulatów MKS w Gdańsku oraz wcześniejszych postulatów pracowników BUG, przyjęta na zebraniu wszystkich pracowników BUG

Pracownicy Biblioteki Głównej Uniwersytetu Gdańskiego solidaryzują się w pełni z postulatami Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego i zgodnie z deklaracją z dnia 20 bm. składają podpisy.

[poniżej podpisało się 69 osób]

Źródło: AKKS, Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku, 1/21, k. 558-559, oryginał, mps/rkps.

Nr 4

1980 sierpień 25, Gdańsk – Postulaty Uniwersytetu Gdańskiego

Postulaty Uniwersytetu Gdańskiego

1. Udzielamy ponownie pełnego poparcia dla MKS-u i jego postulatów uważając jednocześnie, że ich spełnienie nie godzi w podstawy ustrojowe państwa.
2. Przywrócić należy całkowitą autonomię wyższych uczelni, we wszystkich sferach ich działalności.
3. Przywrócenie zasady demokratycznego wyboru władz uczelni, Senatu, Rad Wydziałowych i innych, w których byłyby reprezentowane wszystkie grupy pracownicze.
4. Podjęcie jeszcze raz sprawy reformy oświaty we wszystkich typach szkół.
5. Upoważnienie przedstawicieli Uniwersytetu Gdańskiego i Politechniki Gdańskiej w Międzyzakładowym Komitecie Strajkowym do reprezentowania całego środowiska naukowego Wybrzeża Gdańskiego.

Gdańsk, dn. 25 VIII 1980 r.

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/2, k. 1, oryginał, mps powielany.

Nr 5

1980 sierpień 26, Gdańsk – Komunikat o utworzeniu Tymczasowego Samorządu Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego

Komunikat

Dnia 26 sierpnia 1980 r. grupa pracowników Uniwersytetu Gdańskiego wybrała Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego i upoważniła go do reprezentowania wyborców w Międzyuczelnianej Komisji Porozumiewawczej oraz w Międzyzakładowym Komitecie Strajkowym z siedzibą w Stoczni Gdańskiej.

W skład Tymczasowego Samorządu Pracowników (TSP) weszły następujące osoby:

1. Janina Ziembo	Biblioteka Główna UG
2. Stefan Emler	Dział Poligrafii
3. Robert Głębocki	Instytut Fizyki
4. Ludwik Targoński	Instytut Fizyki
5. Jędrzej Smulkowski	Środowiskowe Laboratorium Akustyki i Spektroskopii
6. Jerzy Weber	Zakład Filozofii
7. Bogdan Wojciszke	Instytut Psychologii
8. Maciej Żylicz	Instytut Biologii

Tymczasowa siedziba – Instytut Fizyki Uniwersytetu Gdańskiego, pok. 203, tel. 41-52-41 wew. 190.

TSP jest grupą otwartą i zachęcamy wszystkich pracowników Uniwersytetu Gdańskiego do wybierania dalszych członków TSP, którzy reprezentowaliby pozostałe komórki organizacyjne naszej uczelni.

Tymczasowy Samorząd Pracowników

Gdańsk, dnia 26 VIII 1980 r.

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 1, oryginał, mps powielany.

Nr 6

1980 sierpień 26, Gdańsk – Komunikat o powstaniu Komisji Porozumiewawczej Gdańskiego Środowiska Naukowego

Komunikat

Na zebraniu informacyjnym w dniu 26 sierpnia 1980 r., które odbyło się w Instytucie Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku powstała Komisja Porozumiewawcza Gdańskiego Środowiska Naukowego w składzie:

mgr inż. Grzegorz Bugała, IMP [Instytut Maszyn Przepływowych] PAN

doc. dr inż. Mikołaj Kostecki, Wyższa Szkoła Morska

mgr Zofia Kuropatwińska, Technikum Budowy Okrętów

mgr Jędrzej Smulkowski, Uniwersytet Gdański

mgr inż. Andrzej Stolarski, Politechnika Gdańska

mgr Jacek Teodorczyk, Akademia Medyczna.

Zadaniem Komisji jest utrzymanie kontaktu i koordynacja działań wszystkich uczelni i instytutów naukowych Wybrzeża Gdańskiego w celu jednolitej reprezentacji w Międzyzakładowym Komitecie Strajkowym.

Komisja Porozumiewawcza
Gdańskiego Środowiska Naukowego

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/2, k. 1, oryginał, mps powielany.

Nr 7

1980 sierpień 28, Gdańsk – Komunikat nr 1 Tymczasowego Samorządu Pracowników UG

Komunikat nr 1

Grupa pracowników Uniwersytetu Gdańskiego wypełniając lukę w działalności oficjalnych organów reprezentujących naszą Uczelnię, uznała za stosowne w różnych formach wyrazić swoje stanowisko wobec aktualnych wydarzeń. Znalazło to wyraz w:

– pisemnym poparciu dla działalności MKS ze strony pracowników Biblioteki, wydziału Mat-Fiz-Chem oraz Działu Transportu i reprezentacji tych pracowników w pracach MKS, poprzez wydelegowanie tam przedstawicieli w osobach: Robert Głębocki, Janina Ziembo i Magdalena Kowalska,

– powstaniu Tymczasowego Samorządu Pracowników UG, współpracującego z Komisją Porozumiewawczą Gdańskiego Środowiska Naukowego, mającego na celu realizację wypracowanych przez MKS form działalności związkowej, przy uwzględnieniu specyfiki środowiska uniwersyteckiego.

Tymczasowy Samorząd Pracowników UG w porozumieniu z JM Rektorem UG zwołuje otwarte zebranie z udziałem Władz Uczelni, pracowników i studentów oraz przedstawicieli działających w środowisku organizacji.

Zebranie będzie miało na celu wyrażenie stanowiska pracowników UG w sprawie aktualnych wydarzeń, a w szczególności wobec działalności MKS, i przedyskutowanie aktualnych problemów naszego środowiska.

Zebranie odbędzie się dnia 1 września 1980 r., o godz. 16:00 w audytorium nr 3 gmachu Matematyki i Fizyki, ul. Wita Stwosza 57.

Tymczasowy Samorząd Pracowników UG^a

Gdańsk, dnia 28 VIII 1980 r.

Zam. nr 1496 nakład 350 egz.

Dział Poligrafii UG Sopot

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/31, oryginał, mps powielany.

^a Poniżej faksymile podpisu Janina Ziembo Delegat UG w Stoczni Gdańskiej.

Nr 8

1980 wrzesień 1, Gdańsk – Deklaracja poparcia powstania NSZZ oraz działań Tymczasowego Samorządu Pracowników UG

Gdańsk, dnia 1 IX 1980 r.

Uważam powstanie Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych za niezbędne. Popieram działania Tymczasowego Samorządu Pracowników UG mające na celu zorganizowanie reprezentacji takiego związku na terenie Uniwersytetu Gdańskiego.

Związek ten będzie działał w ramach struktury proponowanej przez Komitet Założycielski, Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych wyłonionych z Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego^a.

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 4-5, oryginał, mps powielany, rkps.

^a Poniżej oraz na drugiej, podobnej karcie podpisy 31 pracowników z określeniem jednostki organizacyjnej, w której byli zatrudnieni w ramach UG.

Nr 9

1980 wrzesień 10, Gdańsk – Postulaty Pracowników Obsługi Uniwersytetu Gdańskiego

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 10 IX 1980 r.

Postulaty Pracowników Obsługi Uniwersytetu Gdańskiego

1. Utworzyć Koło Związkowe Pracowników Obsługi, a nie jak było dotychczas łącznie z administracją, którego przedstawiciele reprezentowaliby nasze interesy. Dotychczasowa łączna działalność odsuwała interesy Pracowników Obsługi na plan dalszy a wiele naszych monitowanych spraw pozostało bez odpowiedzi.
2. Zaszeregować wszystkich Pracowników Obsługi do jednego działu tzn. Energetycznego lub Technicznego z jedną bazą materiałową, z jednym prężnym kierownictwem, a nie jak jest dzisiaj, że personel obsługi podzielony jest na co najmniej cztery grupy:
 - a) Energetyczny
 - b) Techniczny
 - c) Administracyjny
 - d) Dział Domów Studenckich

Jest to jeden z największych i kosztownych nonsensów ekonomicznych.
3. Zlikwidować niekorzystny i niesprawiedliwy podział nagród 1-Majowych i z okazji Dnia Nauczyciela, a w zamian wprowadzić ujednolicony system wypłat trzynastej pensji.
4. Zatrudniać pracowników na poszczególne stanowiska zgodnie z kwalifikacjami oraz dokonywać szczegółowego podziału płac zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami pracowników.
5. Zbadać wnikliwie zasadę przydziału dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia z jednoczesnym podniesieniem tego dodatku dla niektórych grup pracowników:
 - a) pracowników pralni
 - b) pracowników obsługi Domów Studenckich – szczególnie w okresie letnim za pracę przy wymianie brudnej pościeli.
6. Podać do ogólnej wiadomości, a w szczególności Pracownikom Obsługi zasadę zawierania umów w okresie sezonu letniego np. z Almatorem i Orbisem, oraz podać sposób wynagradzania Pracowników Obsługi z naniesioną weryfikacją płacową i zniesieniem dysproporcji między wypłacanymi dodatkami dla poszczególnych grup.
 - a) należy wyrównać dysproporcje płacowe za okres bieżącego roku.
7. Wprowadzić jednolity system płac za wszystkie prace dodatkowe ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) obsługa central telefonicznych przez portierki

^{a-a} Faksymile pieczęci.

- b) sprzątanie po robotach malarskich i remontowych
 - c) inne prace gospodarcze nie wchodzące w zakres obowiązków służbowych pracowników.
8. Sprecyzować punkt z zakresu obowiązków pracowników obsługi mówiący: wykonywać inne polecenia przełożonych.
 9. Zlikwidować system brygadzystów nie pracujących oraz brygadzystów bez brygad. Powołać na stanowiska brygadzystów ludzi cieszących się zaufaniem i autorytetem podwładnych im pracowników, nie obojętnych na toczące się wokół nich sprawy. Ludzie ci powinni być wybierani przez załogę a nie jak dotychczas ustaleni odgórnie.
 10. Zlikwidować zwroty odzieży ochronnej po upływie okresu używalności.
 11. Ujawnić wysokość wyasygnowanych funduszy dla UG przez nadrzędne władze na:
 - a) remonty kapitalne budynków
 - b) remonty bieżące budynków
 - c) konserwacja
 - d) ilość etatów na obsługę techniczną oraz wysokość funduszu płac tej obsługi.
 [str. 1]
 12. Ujawnić wysokość limitów:
 - a) dla rzemiosła
 - b) dla własnych pracowników (ilość nadgodzin)
 13. Zasięgnąć opinii załogi odnośnie klasyfikacji i potrzeb przeprowadzania remontów.
 14. Umożliwić własnym pracownikom wykonywanie drobnych remontów bieżących (odpłatnie z funduszu remontów), co przyczyni się do większej dbałości mienia powierzonego ich opiece, a jednocześnie znacznie zmniejszy koszt remontu.
 15. Zamiar zlecenia robót remontowych zakładom prywatnym winien być podany do wiadomości samorządu pracowników obsługi.
 16. Odbiór robót jak i rzeczowość wystawianych faktur za te roboty, winna być kontrolowana przez samorząd robotniczy, a nie jednoosobowo przez tzw. inspektora nadzoru w oparciu o niekompetentną w sprawach technicznych komisję. Zmniejszy to lub wyeliminuje różne domysły, a łapownictwo na pewno.
 17. Informować pracowników bardziej jawnie o działalności działów socjalnych, funduszach jakimi dysponują oraz ich podziale.
 18. Poprawić zaopatrzenie materiałowo-narzędziowe.
 19. Zredukować czas pracy portierek do czasu pracy pozostałych pracowników – natomiast za godziny nadliczbowe wprowadzić dodatkowo wynagrodzenie. Objąć systemem wolnych sobót tę grupę pracowników.
 20. Za pełnione dyżury w dni świąteczne wprowadzić dodatkowe wynagrodzenie a nie jak było dotychczas – dzień wolny od pracy.
 21. Szczegółowo informować wszystkich Pracowników Obsługi o podejmowanych decyzjach przez kierownictwo.

22. ^aPoprawić warunki socjalne sprzątających ET gmach B¹
- a) odpowiednie pomieszczenia do przebierania się
 - b) przechowywania środków czystości
 - c) zwiększenie ilości środków czystości
 - d) zaopatrzenie w sprawny sprzęt techniczny (odkurzacze, froterki!)
23. Ciepła Woda Wydz.[iał] Ekon.[omiki] Transp.[ortu]^a

Do wiadomości:

1. Dyrektor Administracyjny UG
2. Tymczasowy Samorząd Pracowniczy UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 6-7, oryginał, mps/rkps powielany.

^{a-a} *Tekst odręczny.*

¹ Chodzi prawdopodobnie o budynek Wydziału Ekonomiki Transportu UG.

Nr 10

1980 październik 2, Gdańsk – Komunikat TSP UG

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 2 X 1980 r.

Komunikat nr 7

W dniu 2 X 1980 r. odbyło się w Instytucie Fizyki zebranie TSP UG. Na zebraniu poparto wnioski o jednogodzinnym strajku ostrzegawczym. Zwrócono uwagę na sposób zachowania się w czasie strajku oraz zobowiązano na ten czas wszystkie wydziały UG do wywieszenia flag narodowych na budynkach UG. Następnie dr M.[aciej] Żylicz przedstawił informacje o przebiegu obrad Senatu Uczelni. Zapowiedziana została zmiana ustawy o szkolnictwie wyższym oraz powołano senacką komisję do opracowania projektu takiej ustawy. W skład tej komisji wszedł prof. dr hab. R.[obert] Głębocki.

W związku z propozycją porozumienia wysuniętą przez R.[adę] Z.[akładową] ZNP UG, TSP wybrał na swoich przedstawicieli: dr B.[ogdana] Wojciszkę ([Wydział] Humanist. [yczny]), mgr. W.[ojciecha] Krzyżanowskiego (Studium J.[ęzyków] Obcych), dr W.[ojciecha] Żurawika (Ek.[onomika] Prod.[ukcji]), mgr S.[tefana] Emlera (Poligrafia).

TSP UG jako Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” w UG powołał dwie 2-osobowe komisje, których zadaniem jest opracowanie deklaracji programowej naszej uniwersyteckiej organizacji. W skład komisji wchodzi: dr W.[ojciech] Żurawik (Ek.[onomika] Prod.[ukcji]), dr M.[aciej] Żylicz (Ek.[onomika] Transp.[ortu]) oraz prof. L.[eszek] Moszyński ([Wydział] Hum.[anistyczny]) i dr J.[erzy] Keiling ([Wydział] Hum.[anistyczny]).

W dalszej części zebrania omówiono i zatwierdzono treść postulatów, które mają być przedłożone przez przewodniczącego TSP prof. dr hab. R.[oberta] Głębockiego Ministrowi NSzWiT [Januszowi] Górkowskiemu w dniu 6 X 1980 r. Treść postulatów zostanie podana do publicznej wiadomości w oddzielnym komunikacie.

^bSekretarz Tymczasowego Samorządu Pracowniczego
mgr Ludwik Targoński^b

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 14, oryginał, mps powielany.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

^{b-b} Faksymile podpisu i pieczęci.

Nr 11

1980 październik 6, Gdańsk – Poddana pod dyskusję propozycja Postulatów pracowników Uniwersytetu Gdańskiego adresowanych do Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 6 X 1980 r.

Postulaty pracowników Uniwersytetu Gdańskiego adresowane
do Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego Nauki i Techniki¹

1. Relacja ministerstwo – uczelnie wyższe
 - wprowadzić zasadę konsultowania decyzji ministra z uczelniami w miejsce zasady jedynie informowania o tych decyzjach,
 - zmienić rolę ministerstwa: z centralnego dyspozytora decyzji na instytucję pomagającą uczelniom w rozwiązywaniu tych problemów, z którymi same nie mogą sobie poradzić.
2. Przywrócenie autonomii uczelni wyższych
 - przywrócić obieralność władz uczelni,
 - przekazać większość władzy dla organów kolegialnych, szczególnie senatu,
 - zapewnić uczelniom swobodę w ustalaniu szczegółów programów nauczania i sposobach ich realizacji,
 - zapewnić uczelniom swobodę w ustalaniu własnej struktury organizacyjnej i dysponowaniu funduszem płac i honorariów,
 - pozostawić instytutom swobodę w dysponowaniu częścią wypracowanych przez siebie funduszy (np. 10%),
 - wprowadzić zasadę udziału uczelni w zyskach dewizowych wypracowanych przez własnych pracowników,
 - pozostawić uczelni swobodę decyzji w sprawie przechodzenia niektórych jej komórek organizacyjnych na zasady rozrachunku gospodarczego,
 - uchylić drobiazgowo przepisy ministerialne dotyczące planowania i sprawozdawczości z prac badawczych oraz limitów finansowych.
3. Zmiana warunków pracy w Uniwersytecie Gdańskim
 - uruchomić wstrzymane inwestycje i powrót do rozbudowy lokalowej bazy uczelni, szczególnie budynek chemii, prawa i administracji, część humanistyki, DS-ów, stołówki w Sopocie, Biblioteki Głównej,
 - poprawić warunki pracy: lokalowe (rozgęszczenie) i BHP.
4. Rozwój bazy poligraficznej i bibliotecznej UG
 - zwiększyć bazę poligraficzną i przydział papieru adekwatnie do zatwierdzanych planów wydawniczych i do potrzeb dydaktycznych i naukowych.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

¹ Właściwie Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

5. Zmiana systemu rekrutacji na studia

- znieść przyjęcia na studia na podstawie skierowania z zakładu pracy a bez egzaminu (np. na wydziałach Prawa i Administracji), [str. 1]
- znieść przepis pozwalający przewodniczącemu Komisji Rekrutacyjnej zmienić o jeden stopień oceny wystawionej przez egzaminatorów,
- znieść miejsca rektorskie,
- znieść powszechną praktykę odgórnego powiększania limitu przyjęć (przekraczania limitu) ponad możliwości instytutów i bez konsultowania się z instytutami (np. na psychologii przekraczanie limitu wynosi zwykle 50-100%).

6. Zmiana rozdziału stypendiów i wyjazdów zagranicznych

- prawo dysponowania stypendiami zagranicznymi przenieść z ministerstwa na uczelnie: każda uczelnia powinna otrzymać każdego roku przydział miejsc stypendialnych proporcjonalnie do ilości pracowników,
- zapewnić uczelniom swobodę dysponowania stypendiami oferowanymi im bezpośrednio przez instytucje zagraniczne,
- zwiększyć pulę stypendiów dla lektorów języków obcych lub ich udział w puli dotychczasowej.

7. Zmiana płac i świadczeń socjalnych

- znieść rażące dysproporcje pomiędzy płacami na uczelniach a płacami w przemyśle (ostatnia podwyżka nasiliła te dysproporcje),
- wprowadzić dodatkowe wynagrodzenie za pracę w soboty i niedziele,
- podnieść najniższą stawkę za 1 godzinę wykładu do 100 zł., stypendia doktoranckie do 1500 zł., stypendia habilitacyjne do 3000 zł.,
- zlikwidować konieczność ubiegania się o zezwolenie na drugą pracę, jeżeli wykonywana jest poza godzinami pracy na uczelni,
- zwiększyć pulę przydziału mieszkań dla UG,
- zlikwidować utratę stażu członkowskiego w spółdzielni mieszkaniowej przy otrzymaniu mieszkania rotacyjnego,
- wprowadzić emerytury kroczące i zniżkę kolejową dla emerytów i kobiet na urlopiach macierzyńskich,
- wprowadzić dodatek za wysługę lat.

8. Zwiększenie swobody politycznej w uprawianiu nauki

- zagwarantować swobodę w wyrażaniu poglądów – ukrócić ingerencję cenzury – zwłaszcza w publikacjach naukowych (ekonomia, historia),
- umożliwić pełny dostęp do informacji niezbędnej dla wykonywania zawodu (skończyć z obłudą poufności, zlikwidować zastrzeżenia części księgozbiorów przy nie umieszczaniu ich nawet w ogólnym katalogu biblioteki).

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 17–18, oryginał, mps powielany.

Nr 12

1980 październik 10, Gdańsk – Komunikat TSP UG

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 10 X 1980 r.

Komunikat nr 8

W dniu 9 X 1980 r. w Instytucie Fizyki odbyło się kolejne zebranie TSP UG. Na zebraniu tym podjęto uchwałę, w myśl której dotychczasowi łącznicy wybrani na zebraniach w poszczególnych instytutach otrzymali status pełnoprawnego członka TSP UG. Zatem obecnie skład TSP, do czasu wyborów, które zostaną przeprowadzone w ciągu trzech miesięcy od momentu zarejestrowania NSZZ „Solidarność”, liczy 43 osoby. Aktualny skład osobowy TSP podany zostanie w oddzielnym komunikacie.

W związku z rozszerzeniem składu TSP, odbyły się wybory nowego przewodniczącego oraz jego zastępcy. W tajnym głosowaniu przewodniczącym TSP został ponownie prof. R.[obert] Głębocki a jego zastępcą – dr J.[anusz] Golichowski.

Ponieważ istnieje już konieczność prowadzenia prac w różnych dziedzinach życia naszej Uczelni, postanowiono powołać następujące komisje:

1. Komisja ds. współpracy z MKZ,
2. Komisja ds. współpracy z innymi organizacjami związkowymi,
3. Komisja ds. współpracy z organizacjami studenckimi,
4. Komisja informacyjno-propagandowo-strukturalna,
5. Komisja ds. interwencyjnych,
6. Sekretariat.

Przewodniczących poszczególnych komisji zaproponuje na następnym zebraniu, przewodniczący TSP. Jednocześnie zostanie powołane Prezydium TSP UG, w skład którego wejdą: przewodniczący TSP, zastępca przewodniczącego oraz przewodniczący poszczególnych komisji i sekretarz TSP.

Tymczasowy Samorząd Pracowników
^bSekretarz Tymczasowego Samorządu Pracowniczego
mgr Ludwik Targoński^b

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 19, oryginał, mps powielany.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

^{b-b} Faksymile podpisu i pieczęci.

Nr 13

1980 październik 20, Gdańsk – „Założenia podstawowe” działalności związku zawodowego zaproponowane przez Tymczasowy Samorząd Pracowników UG

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 20 X 1980 r.

Założenia podstawowe

1. Nazwa Związku: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego.
2. Związek Pracowników UG jest autonomicznym ogniwem NSZZ „Solidarność” i ma prawo do zawierania samodzielnych porozumień z organizacjami związkowymi skupiającymi pokrewne grupy pracownicze.
3. Regulamin Związku Pracowników UG będzie uchwalony na zebraniu członków w oparciu o Statut NSZZ „Solidarność”.
4. Członkami Związku mogą być pracownicy UG (także emeryci i renciści) bez względu na światopogląd i przynależność do organizacji politycznych. Wykluczona jest jednoczesna przynależność do innego związku zawodowego.
5. Związek Zawodowy Pracowników UG opowiada się za kontynuacją **demokratycznych** tradycji polskiego ruchu związkowego.
6. Podstawowymi celami Związku są:
 - ochrona interesów materialnych, socjalnych i kulturalnych swoich członków, a w tym także prawa do swobodnego, wolnego od represji wyrażania własnych poglądów;
 - zharmonizowanie działania uczelni z interesami pracowników;
 - zapewnienie nauce i oświacie właściwego miejsca w kształtowaniu polityki społecznej, gospodarczej i kulturalnej kraju.
7. Związek Pracowników UG ma prawo do wpływania na programy nauczania, warunki rozwoju naukowego pracowników i strukturę uczelni, podobnie jak w przedsiębiorstwach produkcyjnych NSZZ „Solidarność” może współdecydować o toku produkcji.
8. Za decydujący czynnik procesu dydaktycznego Związek uznaje poszanowanie indywidualności studenta i nauczyciela, zaś osobowość pracownika za jedną z podstawowych kwalifikacji zawodowych.
9. Związek będzie dążył do przyjęcia na uprzednio zajmowane stanowiska pracy ludzi zwolnionych za swoje poglądy.

Tymczasowy Samorząd Pracowników UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 26, oryginał, mps powielany.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

Nr 14

1980 październik 27, Gdańsk – Stanowisko TSP w sprawie rekompensaty drożynianej

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 27 X 1980 r.

Dlaczego powstrzymujemy się od przyjęcia rekompensaty drożynianej?

Zgodnie z Porozumieniem Gdańskim, pkt. 8 wszystkie zmiany dotyczące wysokości płac, w tym rekompensaty związanej ze wzrostem kosztów utrzymania miały być uzgadniane z przedstawicielami NSZZ „Solidarność” poszczególnych branż.

Zarządzenie Ministra SzWNiT DKZ/PŁ-MM/1039-27/80 z dnia 26 września 1980 roku narusza Porozumienie Gdańskie. Rekompensaty przyznane bez uzgodnienia ze środowiskiem są niższe w odczuciu społecznym od średniej rekompensaty uzyskanej przez inne zakłady Trójmiasta i nie biorą pod uwagę faktu dotychczasowego upośledzenia płacowego pracowników resortu. Ponadto uważamy, że przed wprowadzeniem rekompensat należy podnieść najniższe płace do wysokości 2 400 zł. W tej sytuacji, podobnie jak Politechnika Gdańska i Akademia Medyczna w Gdańsku, **postanowiliśmy wstrzymać się z przyjęciem narzuconych rekompensat**. Apelujemy równocześnie do wszystkich pracowników UG o poparcie naszego stanowiska. Wyjaśniamy też, że pieniądze już przyznane będą przekazane do **depozytu**, a zatem ich **nie stracimy**. Natomiast przyjęcie tej kwoty znacznie utrudniłoby uzyskanie wyższej rekompensaty i praktycznie uniemożliwiłoby wstępne podwyższenie najniższych płac do poziomu 2 400 zł.

Komisja Gdańskiego Środowiska Naukowego upoważniona przez przedstawicieli pracowników nauki NSZZ „Solidarność” z całego kraju, podejmie w najbliższym czasie negocjacje z Komisją Rządową w tej sprawie.

Informujemy, że podstawowe listy płac przygotowane przez Kwesturę na 31 października 1980 roku **nie będą zawierały** rekompensat. Znajdują się one na listach dodatkowych. Wstrzymajmy się z przyjęciem narzuconych rekompensat. Poczekajmy na wynik negocjacji. TSP zamierza rozstrzygnąć tę sprawę najpóźniej do 1 grudnia br.

Zapłata za pracę nie może być aktem jednostronnej łaski

Tymczasowy Samorząd Pracowników UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 28, oryginał, mps powielany.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

Nr 15

1980 listopad 3, Gdańsk – Komunikat TSP UG

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 3 XI 1980 r.

Komunikat nr 10

W dniu 31 X 1980 r. odbyło się kolejne zebranie TSP UG. Część zebrania poświęcona była sprawom informacyjnym, część programowo-organizacyjnym. W chwili obecnej trwa akcja występowania z ZNP i wstępowania do NSZZ „Solidarność”. Po dwóch dniach mamy już ok. 500 zrzeszonych.

W wyniku apelu TSP o wstrzymanie się z podjęciem rekompensaty, tylko w niektórych jednostkach organizacyjnych wystąpiły nieliczne przypadki pobrania dodatku. Ze względu na to, że wypłaty będą kontynuowane w tym tygodniu nie możemy podać pełnych danych.

Kolegium Rektorskie wyraziło zgodę na druk biuletynu informacyjnego TSP. Redaktorem naczelnym jest Bogdan Olszewski z Instytutu Filologii Polskiej.

Uzupełniono składy komisji:

Komisja ds. kontaktów z MKZ i Komisjami Porozumiewawczymi

J.[ędrzej] Smulkowski – przew.[odniczący]

B.[ogdan] Olszewski

D.[anuta] Zientarska

J.[anina] Ziembo

Komisja ds. kontaktów z organizacjami studenckimi

B.[ogdan] Wojciszke – przew.[odniczący]

J.[erzy] Weber

A.[dam] Mysior

Komisja ds. współpracy z ZNP i innymi organizacjami

S.[tefan] Emler – przew.[odniczący]

W.[ojciech] Krzyżanowski

H.[enryk] Ćwikliński

L.[udwik] Kostro

Komisja ds. informacyjno-programowo-strukturalnych

M.[aciej] Rydel – przew.[odniczący]

M.[aciej] Żylicz

B.[ogusław] Sobkowicz

^{a-a} Faksymile pieczęci.

Komisja interwencyjna

B.[ogdan] Sip – przew.[odniczący]

M.[ariusz] Całka

W.[ojciech] Kaup

R.[oland] Kossakowski

Kobyłański¹

TSP delegował swoich przedstawicieli do Tymczasowej Rady Pracowniczej. Komisja socjalno-bytowa: B.[ogusław] Sobkowicz, L.[udwik] Kostro, I.[wona] Łukowska, W.[ojciech] Krzyżanowski. Komisja pracy i płacy: H.[enryk] Ćwikliński, W.[ojciech] Kaup, jednocześnie T.[adeusz] Ścisło z BiNoZ [Wydział Biologii i Nauk o Ziemi] został wybrany do Rektorskiej Komisji^a ds. Hotelu Asystenckiego oraz B.[ogusław] Sobkowicz do Rektorskiej Komisji Mieszkaniowej.

Siedziba^b NSZZ „Solidarność” w UG mieści się w pok. 226 w budynku Rektoratu. Członkowie TSP będą pełnić dyżury w godz. 9:00-17:00. Harmonogram dyżurów podamy w terminie późniejszym.

Tymczasowy Samorząd Pracowników
 ‘Sekretarz Tymczasowego Samorządu Pracowniczego
 mgr Ludwik Targoński’

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 32, oryginał, mps powielany.

^a *W tekście przekreślono słowo mieszkaniowej.*

^b *W tekście przekreślono skrót TSP.*

^{c-c} *Faksymile podpisu i pieczęci.*

¹ Nie podano imienia, być może chodziło o Annę Kobyłańską, późniejszą członkinię Komisji Zakładowej.

Nr 16

1980 listopad [przed 11], Gdańsk – Komunikat Tymczasowego Samorządu Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego dotyczący przygotowań do strajku pracowników

**Komunikat o strajku okupacyjnym w Uniwersytecie Gdańskim
w dniach 12–13 XI 1980.**

Sąd Wojewódzki w Warszawie zmieniając nasz statut, przekreślił nie tylko obowiązujące w Polsce prawo, ale również całość Porozumienia Gdańskiego. Istotą porozumienia jest zasada partnerstwa, tymczasem spotkaliśmy się z jednostronnym dyktatem. Gdybyśmy uznali decyzję Sądu, pozbawilibyśmy wszelkiej treści słowa Niezależność i Samorządność. Nie możemy się na to zgodzić w żadnym wypadku.

Zgodnie z uchwałą Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność” przewidujemy strajk okupacyjny pracowników i studentów Uniwersytetu Gdańskiego od godz. 7:00 dnia 12 XI do godz. 7:00 dnia 14 XI. Decyzja o podjęciu strajku uzależniona jest od werdyktu Sądu Najwyższego w sprawie statutu NSZZ „Solidarność”.

Tymczasowy Samorząd Pracowników UG rozpatruje również możliwość podjęcia strajku solidarnościowego z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów, nawet wtedy gdy Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ „Solidarność” nie ogłosi strajku. Strajk solidarnościowy ze studentami ma na celu poparcie żądań NZS o zarejestrowanie w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie. Postępowanie TSP UG w tej sprawie uzależnione jest, zgodnie ze statutem, od decyzji MKZ NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

Decyzja TSP UG odnośnie strajku zostanie ogłoszona w budynkach UG w dniu 11 XI. Niezbędne jest przygotowanie się pracowników do strajku. Postępowanie w czasie akcji strajkowej musi być zgodne z instrukcją strajku okupacyjnego wydaną przez Krajową Komisję Porozumiewawczą NSZZ „Solidarność”.

Tymczasowy Samorząd Pracowników UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 40, oryginał, mps powielany.

Nr 17

1980 listopad 11, Gdańsk – Pismo skierowane przez Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie w sprawie przewlekającej się rejestracji NZS

Sąd Wojewódzki
w Warszawie

Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego (pełniący funkcję Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność”) wyraża protest przeciwko przewlekaniu rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów przez Sąd Wojewódzki.

Dnia 20 X 1980 r. przedstawiciele Ogólnopolskiego Komitetu NSZ złożyli w Sądzie Wojewódzkim wniosek o rejestrację Zrzeszenia wraz ze statutem, uzyskując zapewnienie sędziego Kościelniaka o rozpatrzenie wniosku w terminie do dwóch tygodni, tj. 3 XI 1980 r. Do dnia dzisiejszego Sąd Wojewódzki nie zajął w tej sprawie żadnego stanowiska, wstrzymując w ten sposób jakikolwiek tryb rejestracji Zrzeszenia.

Uważamy, że takie przewlekanie procedury rejestracji działa na rzecz wzmaganie atmosfery napięcia wśród wielotysięcznej rzeszy polskich studentów, dezorganizuje działania mające na celu odbudowę samorządności uczelni wyższych.

Jednocześnie oświadczamy, że pozytywne rozpatrzenie wniosku o rejestrację nowej organizacji studenckiej stanowiłoby gwarancję instytucjonalną demokratyzacji życia akademickiego w naszym kraju.

Gdańsk, 11 XI 1980

Tymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”

Do wiadomości:

1. TKZ NZS UG
2. Senat UG
3. MKZ NSZZ „Solidarność”
4. Komitet Porozumiewawczy Uczelni Trójmiasta
5. Komitet Uczelniany PZPR
6. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 39, oryginał, mps powielany.

¹ Właściwie Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Nr 18

1980 listopad 11, Gdańsk – Pismo skierowane przez Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego do Premiera Józefa Pińkowskiego w sprawie postulatów pracowników służby zdrowia

Ob. Premier
Józef Pińkowski

My, pracownicy Uniwersytetu Gdańskiego, zrzeszeni w NSZZ „Solidarność”, gorąco popieramy żądania pracowników służby zdrowia.

Z głębokim niepokojem obserwujemy katastrofalną sytuację polskiego lecznictwa i fatalne warunki pracy w nim.

Podzielamy pogląd pracowników służby zdrowia, że konieczne jest podjęcie natychmiastowych kroków w celu radykalnej poprawy istniejącego stanu rzeczy.

Skandalem społecznym jest sytuacja, w której pracownicy służby zdrowia należą do najniżej uposażonych grup zawodowych.

Popieramy żądania niezwłocznego podjęcia rozmów z przedstawicielami NSZZ „Solidarność” służby zdrowia.

Tymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”

Gdańsk, 11 XI 1980

Do wiadomości:

1. I Sekretarz KC PZPR Ob. Stanisław Kania
2. NSZZ „Solidarność” Służby Zdrowia
3. Ob. Rektor i Senat UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 42, oryginał, mps powielany.

Nr 19

1980 listopad 11, Gdańsk – Pismo skierowane przez Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego do Premiera Józefa Pińkowskiego w sprawie postulatów pracowników oświaty

Ob. Premier
Józef Pińkowski

My, pracownicy Uniwersytetu Gdańskiego, zrzeszeni w NSZZ „Solidarność”, z całą mocą popieramy wyływające z głębokiej patriotycznej troski o los społeczeństwa Rzeczypospolitej żądania naszych kolegów nauczycieli, pracowników oświaty i wychowania.

Stwierdzamy, że obecny stan edukacji narodowej z całą ostrością ujawnia – jak piszą nauczyciele w liście do Sejmu PRL – konieczność natychmiastowego „stworzenia w szkole takich materialnych podstaw działania, by stała się ona rzeczywiście najwyższym dobrem narodu i spełniła jego oczekiwania”.

W naszym przekonaniu do spraw wymagających natychmiastowego uporządkowania należą zwłaszcza:

1. umożliwienie nauczycielom maksymalnej koncentracji na działalności dydaktycznej i samokształceniowej, między innymi poprzez obniżenie obowiązującego pensum,
2. zwiększenie nakładów na oświatę do wysokości 6,6% dochodu narodowego.

Całkowicie popieramy pogląd, że „... niedoinwestowanie przemysłu i skutki z tym związane można odrobić w ciągu niewielu lat, ale zaniedbania w oświacie i wychowaniu pozostawiają nieodwracalne szkody w życiu całych pokoleń Polaków”.

Popieramy żądania niezwłocznego podjęcia rozmów ze strajkującymi przedstawicielami pracowników oświaty i wychowania NSZZ „Solidarność”.

Tymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”

Gdańsk, 11 XI 1980

[Do wiadomości:]

1. I Sekretarz KC PZPR Stanisław Kania
2. NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania
3. Ob. Rektor i Senat UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 43, oryginał, mps powielany.

Nr 20

1980 listopad, Gdańsk – Komunikat TSP UG

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Komunikat nr 11

Dnia 11 X br. odbyło się kolejne zebranie Tymczasowego Samorządu Pracowników NSZZ „Solidarność” UG. W zebraniu uczestniczyli przedstawiciele Tymczasowego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Zrzeszenia Studentów UG. Celem zebrania było określenie formy poparcia TSP dla żądań nauczycieli i pracowników służby zdrowia.

TSP UG w pełni solidaryzuje się z żądaniami samorządnej organizacji studenckiej. Podjęto decyzję o wystosowaniu do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie pisma zawierającego protest przeciwko przewlekaniu sprawy rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Treść pisma zostanie podana od wiadomości pracownikom i studentom UG.

TSP UG wyraża pełne poparcie dla żądań i akcji protestacyjnej pracowników oświaty i służby zdrowia. Poparcie to będzie manifestowane poprzez akcję informacyjno-plakatową w budynkach UG i na terenie Trójmiasta oraz poprzez noszenie plaketek z napisem „Popieramy żądania nauczycieli i służby zdrowia. Solidarność UG”.

Podjęto również uchwałę o poparciu żądań pracowników oświaty i wychowania oraz uchwałę popierającą żądania służby zdrowia. Teksty uchwał zostaną przekazane Ob. Prezesowi Rady Ministrów oraz szeroko rozpropagowane.

Tymczasowy Samorząd Pracowników

^bSekretarz Tymczasowego Samorządu Pracowniczego
mgr Ludwik Targoński^b

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 35, oryginał, mps powielany.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

^{b-b} Faksymile podpisu i pieczęci.

Nr 21

1980 listopad 14, Gdańsk – Komunikat Tymczasowego Samorządu Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego dotyczący dyskusji nad strukturą Związku i ordynacji wyborczej

Gdańsk 14 XI 1980 r.

Komunikat

Na kolejnym zebraniu TSP UG, które odbyło się 14 XI 1980 r. dyskutowano głównie nad strukturą Związku i ordynacją wyborczą do NSZZ „Solidarność” UG. Wybory w podstawowej jednostce związkowej – kole, powinny odbyć się do dnia 5 XII 1980 r. Przewiduje się, że zarządy kół będą liczyć od 3 do 7 osób. Przyjęto następujące ustalenia

- 1) do tej pory w UG widzimy możliwość utworzenia się 17-nastu kół: Wydziału Ekonomiki Transportu, Biblioteki, Prawa i Administracji, Instytutu Matematyki, Instytutu Fizyki, Instytutu Chemii, Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego, Administracji Centralnej, Obsługi, Działu Transportu, Wydziału Humanistycznego, Ekonomiki Produkcji, Poligrafii i Samodzielnej Sekcji Pomocy Dydaktycznej oraz trzy koła na Wydziale Biologii i Nauki o Ziemi.
- 2) każde koło będzie miało swojego komisarza w Komisji Zakładowej. Przyjęliśmy, że ilość mandatów w KZ rośnie ze wzrostem ilości członków, przy czym na każdych 60-ciu członków przypada 1-en przedstawiciel do KZ.
- 3) zgodnie ze Statutem MKZ „Solidarność” Komisja Zakładowa składa się w 50% z kandydatów wybranych przez koła a w 50% wybierana jest spośród delegowanych na Walne Zgromadzenie Delegatów. Ordynacja wyborcza do Walnego Zgromadzenia Delegatów daje jeden mandat na sześciu członków koła. Dalsze szczegóły dotyczące ordynacji wyborczej zostaną opublikowane przez TSP w osobnym komunikacie.

Od dnia 17 XI studenci proklamowali strajk okupacyjny. Strajk jest wyrazem solidarności z nauczycielami i służbą zdrowia i będzie trwał do chwili podpisania porozumień rządowych w tych dwóch resortach. Apelujemy o pomoc dla strajkujących studentów i w miarę możliwości pozostawanie z nimi na Uczelni.

TSP UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 46, oryginał, mps powielany.

Nr 22

1980 listopad 19, Gdańsk – Komunikat TSP UG

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Gdańsk dnia 19 X 1980 r.

Komunikat nr 9

W dniu 17 X 1980 r. odbyło się kolejne zebranie TSP UG. Przewodniczący TSP UG prof. R.[obert] Głębocki przedstawił propozycje na przewodniczących poszczególnych komisji:

1. Jędrzej Smulkowski – przew. Komisji ds. kontaktów z MKZ
2. Stefan Emler – przew. Komisji ds. kontaktów z ZNP
3. Bogdan Wojciszke – przew. Komisji ds. kontaktów z org.[anizacjami] młodzieżowymi
4. Maciej Rydel – przew. Komisji ds. informacji, programu i struktury
5. Bogdan Sip – przew. Komisji Interwencyjnej
6. Ludwik Targoński – sekretarz

Propozycje te zostały przyjęte większością głosów. W ten sposób ukonstytuowało się Prezydium TSP UG. A oto jego pełny skład:

1. Robert Głębocki – przewodniczący
2. Janusz Golichowski – vice-przewodniczący
3. Stefan Emler
4. Maciej Rydel
5. Bogdan Sip
6. Jędrzej Smulkowski
7. Ludwik Targoński
8. Bogdan Wojciszke

Dokonano również wyboru na stanowisko Redaktora Naczelnego biuletynu, który TSP UG, a później związek, zamierza wydawać na terenie Uniwersytetu. Redaktorem został wybrany Bogdan Olszewski z Instytutu Filologii Polskiej. Bliższe informacje na ten temat podane zostaną w terminie późniejszym.

W niedzielę 19 X 1980 r. o godz. 12:00 w Gmachu Głównym Politechniki Gdańskiej odbędzie się ogólnopolskie zebranie przedstawicieli pracowników nauki i szkolnictwa wyższego, na którym ustalone zostaną formy współpracy i wyłoniona komisja, której zadaniem będzie reprezentacja interesów wszystkich pracowników nauki i szkolnictwa wyższego wobec ministerstwa. Przedstawicielem pracowników Uniwersytetu Gdańskiego został wybrany Ludwik Targoński.

^bSekretarz Tymczasowego Samorządu Pracowniczego
mgr Ludwik Targoński^b

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 25, oryginał, mps powielany.

^{a-a} Faksymile pieczęci.

^{b-b} Pieczęć oraz faksymile podpisu.

Nr 23*1980 listopad, Gdańsk – Komunikat TSP UG*

^aTymczasowy Samorząd Pracowników
Uniwersytetu Gdańskiego^a

Komunikat nr 13

Dnia 21 XI 1980 r. odbyło się kolejne zebranie TSP UG. Celem zebrania było omówienie trybu przeprowadzenia wyborów w UG oraz sprawy informacyjne. Założenia ordynacji wyborczej w UG zostaną przedstawione w najbliższym numerze Informatora TSP NSZZ „Solidarność” UG, który ukaze się najpóźniej do środy. Wybory do Związku we wszystkich jednostkach organizacyjnych powinny odbyć się do końca tego tygodnia. TSP występuje do Ob. Rektora z prośbą o wprowadzenie godzin dziekańskich na czas przeprowadzenia wyborów.

Członkowie Komisji Gdańskiego Środowiska Nauki ds. rozmów z Komisją Rządową przekazali informacje o wynikach ostatnich negocjacji z rządem. Uzgodniono podniesienie minimalnych płac do wysokości 2400 zł oraz wprowadzenie od 1 X br. dodatku drożyznianego w wysokości 800 zł, dla wszystkich pracowników środowisk naukowych w kraju. Został również uzgodniony tryb prac nad ustawą o nauce oraz ustawą o szkolnictwie wyższym. Rekompensaty drożyzniane za okres od 1 X 1980 r. zostaną wypłacone przy najbliższej grudniowej wypłacie.

Przedstawiciel Wydziału BiNoZ przekazał informację o powstaniu w Gdańsku Komitetu Założycielskiego Ekologicznego Ruchu Społecznego, organizacji społecznej, której celem jest działalność na rzecz ochrony środowiska. NSZZ Solidarność apeluje o popularyzację programu działania tej organizacji we wszystkich środowiskach.

Tymczasowy Samorząd Pracowników NSZZ „Solidarność” UG
^bSekretarz Tymczasowego Samorządu Pracowniczego
mgr Ludwik Targoński^b

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 48, oryginał, mps powielany.

^{a-a} *Faksymile pieczęci.*

^{b-b} *Faksymile podpisu i pieczęci.*

Nr 24

1980 grudzień 8, Sopot – Brudnopis pisma NSZZ „Solidarność” Koła Biblioteki UG do rektora UG dotyczącego zmniejszenia ilości etatów dyrektorskich w Bibliotece Głównej UG

NSZZ „Solidarność” koło Biblioteki UG

Sopot, 8 XII 1980 r.

Jego Magnificencja
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego

Jednym z postulatów pracowników BUG, sformułowanym na przełomie sierpnia i września 1980 r. było: „zmniejszenie ilości etatów dyrektorskich^a w drodze zamiany na etaty bibliotekarskie”.

Uważamy, że BUG licząca obecnie ok. 158 (?) pracowników nie może mieć pięciu dyrektorów.

Jest to^b niepożądane ze względów ekonomicznych i organizacyjnych, jak również szkodliwe moralnie.

“Zbyt duży podział kompetencji wśród Kolegium Dyrektorskiego wprowadza dezinformację (?) i utrudnia pracownikom współpracę z dyrekcją^c.”

Ponieważ w ciągu trzech miesięcy postulat ten nie został załatwiony (problem ten nie został rozwiązany) NSZZ „Solidarność” Koła Biblioteki UG proponuje pozostawienie dwuosobowego składu dyrekcji, wybranego w tajnym głosowaniu przez wszystkich pracowników Biblioteki [str. 1] zaś trzy etaty dyrektorskie należy zmienić na bibliotekarskie, które^d są bardziej potrzebne w związku z nowymi zadaniami Central.[nej] Bibl.[ioteki] Morskiej^e.

Uprzejmie prosimy o^f zaproponowanie terminu ustosunkowania się do postulatu.

NSZZ „Solidarność” Koło Biblioteki UG^g

Do wiadomości:

1. Komisji Zakł.[adowej] NSZZ „Solidarność” UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/31, oryginał, rkps.

^a W rękopisie przekreślono o trzy.

^{b-b} W rękopisie przekreślono wielce.

^{c-c} Zaznaczony fragment wzięto w nawias.

^d W rękopisie przekreślono będą.

^e W rękopisie przekreślono Podać termin proponowanego zebrania. Zebranie takie przewidziano na drugą połowę grudnia 1980 r.

^f W rękopisie przekreślono o jak najszybsze.

^g Powyżej podpis odręczny Janiny Ziembo.

Nr 25

1981 listopad 19, Gdańsk – Uchwała KZ NSZZ „Solidarność” UG

Gdańsk 19 XI 1981 r.

Uchwała KZ NSZZ „Solidarność” UG

KZ NSZZ „Solidarność” UG wyraża swoje pełne poparcie dla żądań wysuniętych przez studentów uczestniczących w strajku okupacyjnym, rozpoczętym 18 XI 1981 r. w Uniwersytecie Gdańskim.

Za sprawę najwyższej wagi uważamy przyjęcie przez Sejm PRL nowej ustawy o szkolnictwie wyższym w postaci odbijającej poglądy i dążenia zdecydowanej większości środowiska akademickiego.

Uważając ogół studentów i pracowników uczelni za członków jednej społeczności akademickiej, a hasła strajkujących studentów za wyrażające interesy całej tej społeczności KZ NSZZ „Solidarność” postanawia wezwać członków Związku do aktywnego włączenia się w życie społeczności strajkowej. Za szczególnie wartościową Komisja Zakładowa uważa pomoc w zorganizowaniu wykładów i seminariów, które nadałyby strajkowi charakter czynny.

KZ NSZZ „Solidarność” stwierdza równocześnie, że – po wyczerpaniu wszelkich innych dostępnych form protestu – rozważy możliwość ogłoszenia strajku pracowników UG.

Za KZ NSZZ „Solidarność”

Przewodniczący
/-/ Dr Maciej Żylicz

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/10, k. 7, oryginał, mps powielany.

Nr 26

1981 listopad 19, Gdańsk – Apel KZ NSZZ „Solidarność” UG do pracowników UG

Gdańsk 19 XI 1981 r.

Apel do pracowników UG

Uczelnia nasza objęta jest studenckim strajkiem okupacyjnym. Studenci w ten sposób rozpoczęli walkę o przyszły kształt ustawy o szkolnictwie wyższym, która zadecyduje o samorządności, autonomii i demokracji w szkołach wyższych w ciągu najbliższych lat. Walka ta jest wspólną sprawą studentów i pracowników. Dlatego apelujemy do naszych członków i wszystkich pracowników Uniwersytetu Gdańskiego o udzielenie strajkującym studentom najdalej idącej pomocy i moralnego poparcia. W szczególności należy poprzeć inicjatywę Wszechnicy Strajkowej i innych form życia kulturalnego strajkujących grup studenckich w taki sposób, aby żaden budynek objęty strajkiem okupacyjnym nie był pod tym względem upośledzony. Należy pomyśleć także o młodzieży, która nie bierze czynnego udziału w strajku, w celu zapewnienia jej zagospodarowania wolnego czasu. Liczymy na to, że członkowie nasi uznają w studenckich komitetach strajkowych autentyczną reprezentację braci studenckiej, która objęła władzę w okupowanych budynkach i ułatwią jej pełnienie tej niełatwej i odpowiedzialnej funkcji.

w imieniu KZ NSZZ „Solidarność” UG
Przewodniczący
/-/ Dr Maciej Żylicz

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/10, k. 6, oryginał, mps powielany.

Nr 27

1981 listopad 19, Gdańsk – Odezwa Strajkowego Biura Informacyjnego UG „Do ludzi pracy trójmiasta”

Do ludzi pracy Trójmiasta

Studenci strajkują. Środki masowego przekazu znów kłamią. Chcemy tym kłamstwom zaprzeczyć. Sprawa, o którą walczymy, nie jest jedynie sprawą strajkujących uczelni. Nie chodzi nam tylko o usunięcie prof. Hebdy¹! Radom musimy wygrać. Od tego zależy nie tylko kształt i możliwość samorządzenia szkół wyższych, ale i dobro całego narodu.

Ministerstwo chce dyrygować uczelniami metodą rozkazów w najmniejszych szczegółach.

Strajk w Radomiu trwa już 23 dni. Jak dotąd bez skutku. W tej sytuacji uznaliśmy, że jedyną formą naszego poparcia i solidarności z WSI jest strajk okupacyjny. Czekamy na rozwiązanie postulatów całej społeczności akademickiej, wyrażonych przez strajkujących w Radomiu.

Nie dajmy sobie wmówić, że połowa uczelni w Polsce strajkuje z powodu jednego człowieka!

Spokój w kraju zależy od rozwiązania konfliktów we wszystkich środowiskach.

Walka o autonomię uczelni jest **taką samą** walką, jak batalia o samorząd pracowniczy.

Nie dajmy się podzielić!

Liczymy na Wasze zrozumienie i moralne poparcie we wspólnej walce.

Gdańsk 19 XI 1981 r.

Strajkowe Biuro Informacyjne UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/13, k. 1, oryginał, mps powielany.

¹ Michał Hebda, rektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu w latach 1976–1982.

Nr 28

1981 listopad 22, Sopot – Komunikat Biura Informacyjnego Komitetu Strajkowego Uniwersytetu Gdańskiego

Sopot, dn. 22 XI 1981 r.

Komunikat strajkowy

Dlaczego strajkujemy?

To pytanie stawiają już sobie od 27 dni ludzie w całej Polsce obserwując narastającą falę strajków studenckich, którą wywołało manipulowanie wyborami na WSI Radom. Ten nie pierwszy wypadek stosowania przez władzę autokratycznych metod pod płaszczykiem demokracji stał się wywoływaczem dla nastrojów i opinii środowiska akademickiego. Sytuację tę można porównać do podobnej z grudnia 1970, gdy podwyżka cen żywności stała się takim wywoływaczem dla nabrzmiałej od dawna sytuacji społecznej. Tak jak w 1970 i 1980 r. środkiem masowego przekazu zależy na zdezorientowaniu społeczeństwa poprzez pomijanie w informacji zasadniczej przyczyny strajku a wybijanie na plan pierwszy konfliktu w Radomiu. Dlatego też informujemy, że głównym celem strajku jest wniesienie ustawy o szkolnictwie wyższym w wersji społecznej Resicha z dn. 11 VI br. Gdyby ustawa była uchwalona i weszła w życie przed nowym (bieżącym) rokiem akademickim jak to zostało postanowione w Porozumieniu Łódzkim, problem Hebdy w ogóle by nie istniał. Dla każdego zdrowo myślącego obywatela PRL powinno być oczywiste, że sprawa precedensu w Radomiu jest ważna ale kwestia, w jaki sposób potoczą się losy polskiego szkolnictwa wyższego regulować ma Ustawa!

Do Sejmu PRL wniesiono podobno projekt tej ustawy w wersji społecznej (podobno tzn. wg biura rzecznika prasowego) bowiem Kancelaria Sejmu tego projektu do wczoraj jeszcze nie otrzymała, ale wbrew temu co mówią środki masowego przekazu nawet jeśli go wniesiono jest to inna wersja projektu prof. Resicha, tzn. tekst z poprawkami ministra Nawrockiego, w którym ogranicza on znacznie autonomiczność i samorządność uczelni na rzecz centralnego sterowania. Nie pozwolimy na okłamywanie społeczeństwa i manipulowanie informacją.

Będziemy strajkować tak długo, dopóki do Sejmu nie wpłynie (poświadczony przez Kancelarię Sejmu) tekst Ustawy i nie zostanie rozwiązany konflikt w Radomiu.

Biuro Informacyjne Komitetu Strajkowego Uniwersytetu Gdańskiego

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, k. 5, 37/13, oryginał, mps powielany.

Nr 29

1981, Gdańsk – Regulamin Strajku Generalnego w Uniwersytecie Gdańskim

Regulamin Strajku Generalnego w Uniwersytecie Gdańskim

- 1) O podjęciu i zakończeniu strajku decyduje przewodniczący Uczelnianego Komitetu Strajkowego na podstawie decyzji KKP.
- 2) Z chwilą rozpoczęcia strajku generalnego władzę i odpowiedzialność przejmuje Uczelniany Komitet Strajkowy powołany dn. 26 III 1981 r. przez Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego. W poszczególnych obiektach władzę przejmują podległe mu lokalne Komitety Strajkowe.
- 3) Lokalny Komitet Strajkowy czuwa nad bezpieczeństwem podległych mu obiektów i osób w nich przebywających. Osobą odpowiedzialną jest przewodniczący lokalnego Komitetu Strajkowego.
- 4) Studenci, biorący udział w strajku, tak jak wszyscy jego uczestnicy, podporządkowują się zaleceniom lokalnych Komitetów Strajkowych, a przez nie – Uczelnianemu Komitetowi Strajkowemu. Przedstawiciele studentów są członkami wszystkich Komitetów Strajkowych.
- 5) Strajk jest całodobowy i ma charakter okupacyjny.
- 6) Udział w strajku obowiązuje wszystkich członków „Solidarności”.
- 7) Pracownicy nie będący członkami „Solidarności” mogą wejść do budynku jedynie po podpisaniu deklaracji, że przystępują do strajku solidarnościowego. Po podpisaniu takiej deklaracji obowiązuje ich regulamin strajkowy.
- 8) Do budynków UG w czasie strajku mają wstęp tylko osoby pracujące w danym budynku, studenci biorący w danym budynku udział w strajku wg listy, będącej w posiadaniu lokalnego Komitetu Strajkowego oraz członkowie Uczelnianej Komisji Strajkowej i wyznaczeni przez nią łącznicy za okazaniem specjalnej przepustki.
- 9) Tożsamość wchodzących sprawdza służba porządkowa czuwająca przy wejściu na podstawie legitymacji służbowej lub studenckiej. Lokalna Komisja Strajkowa może zdecydować o innym sposobie kontroli tożsamości.
- 10) Lokalne Komisje Strajkowe prowadzą na bieżąco kontrolę obecności i ewidencję osób strajkujących.
- 11) Osoby przebywające w budynku objętym strajkiem są zobowiązane do ścisłego przestrzegania regulaminu strajkowego. Wszelkie wypadki łamania regulaminu będą karane usunięciem z budynku. W stosunku do członków „Solidarności” [str. 1] wyciągnięte zostaną w takim przypadku konsekwencje statutowe.
- 12) W czasie strajku obowiązuje w gmachu ład i porządek. Osoby zakłócające porządek, pijące jakiegokolwiek napoje alkoholowe lub znajdujące się w stanie wskazującym na spożycie alkoholu zostaną z budynku usunięte.
- 13) Osoby nocujące w budynku powinny zaopatrzyć się we własne przybory higieniczne i śpiwory. Należy mieć ze sobą żywność ^aco najmniej^a na pierwsze 2 dni.

^{a-a} *Dopisano ręcznie.*

Sprawa dalszego wyżywienia załatwiona będzie osobno. Potrzebne będą latarki elektryczne.

- 14) Osoby strajkujące, które z ważnych przyczyn muszą nocować w domu opuszczają obiekty objęte strajkiem najpóźniej o godz. 19:00. W okresie od godz. 19:00 do 7:00 nikt nie będzie wpuszczany ani wypuszczany z budynku objętego strajkiem. Nie dotyczy to członków Uczelnianego Komitetu Strajkowego i łączników.
- 15) Każdy uczestnik strajku jest obowiązany pełnić dyżury, których harmonogram opracuje lokalny Komitet Strajkowy. Służba porządkowa obowiązana jest nosić opaski strajkowe i pełnić dyżury w wyznaczonych miejscach. Patrole muszą mieć kontakt głosowy i wzrokowy.
- 16) Osoby odwiedzające strajkujących muszą zostawić dowód osobisty u dyżurnego i przebywać mogą wyłącznie w miejscu do tego wyznaczonym. Decyzję o jednorazowym wejściu więcej niż jednej osoby podejmuje dyżurny odpowiedzialny za drzwi wejściowe.
- 17) W wypadku prób wejścia do budynku osób obcych, a także jakiegokolwiek akcji zakłócającej spokój w sąsiedztwie obiektów należy zawiadomić lokalny Komitet Strajkowy lub, jeżeli jest to niemożliwe, Uczelniany Komitet Strajkowy.
- 18) W wypadku zastosowania wobec strajkujących przemocy należy stosować opór bierny (gromadzenie się w grupy, utrudnianie wyprowadzania na zewnątrz itp.).
- 19) W wypadku stanu wyjątkowego obowiązuje instrukcja nr 2, zaś w wypadku interwencji z zewnątrz – instrukcja nr 3 Prezydium MKZ NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.
- 20) W sprawie działalności służb pracujących w ruchu ciągłym wydane zostaną [str. 2; brak dalszej części regulaminu]

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/4, k. 2, oryginał, mps powielany.

Nr 30

1981 grudzień 2, Gdańsk – Oświadczenie Uczelnianego Komitetu Strajkowego UG w związku z działaniami ZOMO wobec WOSP

Oświadczenie UKS UG

W związku z wyjątkowo brutalną akcją sił ZOMO wobec strajkującego WOSP UKS UG oświadcza, iż akcja tego rodzaju żywo przypomina metody stosowane przez bojówki faszystowskie, kompromitując tym samym w oczach społeczeństwa osoby odpowiedzialne za wydanie takiej decyzji.

Jako obywatele Państwa Polskiego oburzeni jesteśmy i protestujemy przeciwko stosowaniu takich metod, które w prostej linii prowadzą do utożsamienia Polski z państwem policyjnym.

Znowu na drodze do demokracji zbłądziliśmy w zaułek terroru.

Podpisano UKS UG

Gdańsk, 2 XII 1981 r.

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/4, k. 6, oryginał, mps powielany.

Nr 31

1981 grudzień [ok. 14], Gdańsk – Odezwa pracowników i studentów UG wobec wprowadzenia stanu wojennego

Odezwa

Pracownicy i studenci Uniwersytetu Gdańskiego proklamowali 14 grudnia 1981 roku strajk okupacyjny, bezterminowy.

Strajk nasz jest protestem przeciwko brutalnemu złamaniu praw społeczeństwa polskiego przez ogłoszenie stanu wojennego i protestem przeciwko podstępnemu i bezprawnemu aresztowaniu przywódców największej organizacji skupiającej Polaków. Ten fakt ujawnił z całą jaskrawością, ile warte są najbardziej uroczyste gwarancje złożone społeczeństwu. Żaden rozsądny człowiek w Polsce nie może traktować poważnie oficjalnych uzasadnień narzucania narodowi przez władzę stanu wojennego.

Jeżeli po 37 latach nieskrępowanej żadnymi ograniczeniami władzy partia wypowiedziała społeczeństwu wojnę, to jest to bezspornym dowodem jej całkowitego bankructwa. Powiedzmy sobie jasno: władze nie narzuciły nam w chwili obecnej nowego systemu rządów, ale przywróciły system, który trwał do Sierpnia. To państwo w ciągu całej swojej historii było państwem stanu wojennego.

Spółeczeństwu polskiemu rzucono wyzwanie. Przyzwolenie na ten jawny gwałt byłoby nie tylko utratą honoru i godności, lecz także przekreśleniem nadziei na przyszłość. Słowa „Jeszcze Polska nie zginęła” tylko wtedy mają właściwy sens, kiedy są głosem narodu a nie władzy.

Uczelniany Komitet Strajkowy UG

Źródło: AKKS, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/4, k. 3, oryginał, mps powielany.

Bibliografia

Kakareko A., 2012, *NSZZ „Solidarność” na Uniwersytecie Gdańskim 1980–2010 (próba zarysu)* [w:] I. Hałagida (red.), *Szkice z dziejów NSZZ „Solidarność” na Pomorzu Nadwiślańskim i Kujawach (1980–1990)*, Bydgoszcz-Gdańsk.

Pismo skierowane przez TKKS 1980, *Pismo skierowane przez Tymczasowy Samorząd Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie w sprawie przewlekającej się rejestracji NZS*, Archiwum Komisji Krajowej Solidarności, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 39.

Komunikat 6 KPPNiO WG 1980, *Komunikat 6 Komisji Porozumiewawczej Pracowników Nauki i Oświaty Wybrzeża Gdańskiego z posiedzenia odbytego w dniu 26 XI 1980 r., 29 XI 1980 r.*, Archiwum Komisji Krajowej Solidarności, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 12–13.

Komunikat o utworzeniu TSP UG 1980, *Komunikat o utworzeniu Tymczasowego Samorządu Pracowników Uniwersytetu Gdańskiego*, Archiwum Komisji Krajowej Solidarności, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 1.

Rada Zakładowa ZNP 1980, *Ulotka „Z ostatniej chwili” Rady Zakładowej ZNP, 30 VIII 1980 r.*, Archiwum Komisji Krajowej Solidarności, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 3.

Uwagi i propozycje 1980, *Uwagi i propozycje uzupełnień do „Statutu Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych”*, 19 IX 1980 r., Archiwum Komisji Krajowej Solidarności, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, 37/12, k. 8–11.

Biogram

Kamil Kaliszuk – absolwent kierunków socjologia i historia Uniwersytetu Gdańskiego; archiwista Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”; członek Stowarzyszenia Archiwistów Polskich Oddział w Gdańsku.